AVERTISMENT IN PUSTIU

Scrisoarea Dlui Vasile Iasinschi către dl H.Sima

Domnule Comandant,

Deschis, aşa cum mă cunoşti, - de astă dată însă mai îndurerat ca oricând - vin să-ţi spun ce-mi stă pe inimă. Mişcarea Legionară trece printr'o criză de vreme îndelungată. Ţi-am mărturisit-o cu dragoste şi bunăvoinţă desinteresată în mai multe rânduri, rugându-te să înclini către o schimbare de sistem şi un început de acţiune nouă, clară şi precisă, dreaptă şi corectă. Sfatul meu n'a fost ascultat; şi de atunci, când am vrut să te ajut, m'am văzut respins. Criza a continuat să se mărească prin câte s'au adaos aceluiaş procedeu abuziv, arbitrar şi tiranic. Ultima rămăşiţă de speranţă ce-am purtat-o în suflet pentru o îndreptare de pe calea rătăcirilor s'a spulberat, când ai venit pentru prima dată în Spania. Atunci şi mai târziu mi-am dat seama definitiv că nu se schimbă nimic, că dimpotrivă răul curge mai departe cu o intensitate neobişnuită.

Atitudinea mea o cunoşti : dela afirmaţii tari, care te-au surprins neplăcut, la pasivitate şi aşteptare. Poate că în subconştient mai rămăsese vreo urmă din cât am dorit să te întorci din drumul pierzaniei. Ţi-o spun cu toată durerea: continui să greşeşti în calitate de Conducător al Mişcării Legionare, de şef politic şi pe planul etic,- deci al caracterului şi onoarei, menite prin funcţiunea lor să împrăştie fericire şi voie bună între toţi, până la periferie. Acţiunea, pornirile şi manifestările ce le-ai dovedit în cursul anilor au redus tot mai mult din dragostea, camaraderia şi elanul ce ne insufleţeau. Neîncrederea, suspiciunea şi intriga puse în mişcare sub diferite forme au nimicit căldura, prietenia şi acea stare de spirit care ne-a legat laolaltă, ori unde ne găseam. Am ajuns să trăim din întrecerea de a ne trage pe sfoară, de-a ne amăgi, de-a ne politicianiza. Legionarii au încetat să-şi simtă cotul în faţa marilor greutăţi, aşa ca'n vremea de mărire. A dispărut criteriul moral, care este impulsusl

pentru un ideal de viaţă, in baza căruia ne modelăm existenţa; a dispărut corectitudinea sufletească şi desinteresul. Astăzi traversăm toţi această criză, in ultima ei fază, pentru anume suferinţă şi intunecare. Nu mai există ordine, ierarhie, respect şi inţelegere. Rândurile s'au desprins de mult. Ele continuă să se macine intre deziluzie şi dorinţă de îndreptare. Între cei de sus s'a oploşit vrajba; cei în subordine, descoperind că via nu mai rodeşte, s'au răsculat impotriva nevrednicilor; mulţi au rămas deprimaţi, iar câţiva continuă să te apere. Conducerea nu este capabilă să frâneze, să îndrepte, să armonizeze, să dirijeze. În realitate ea a încetat să existe de mult. Substituindu-te ei de unul singur, in baza funcţiunii de Comandant al Mişcării, ai dărâmat cu o implacabilă încăpăţânare ultimele resorturi ce ne mai ţineau împreună.

O ieşire din acest haos se impune. Ne obligă legile care stau la temelia Legiunii. Aceasta vrea să se salveze şi ne trebue s'o ajutăm. E datoria care se şi impune, înaintea oricui. Semne s'au arătat din toate părţile şi a le dispreţui nu ne este permis. Prin acestea vorbesc tot trecutul şi toată jertfa de eroi, martiri şi mucenici. Mişcarea Legionară, falnică şi mândră, severă şi exigentă, trăeşte din respectul realităţilor, din iubirea adevărului, din cultivarea sentimentului de onoare, din promovarea elementului moral, din toată legiuirea ce-a fost concepută şi rânduită pentru rezistenţă în veac; altfel, nu mai este ea! Respectarea ei de toţi, dela cel mai mare şi până la cel mai mic, e regulă de viaţă. Din moment ce-am devenit legionari ai acestei organizaţii sfinţită cu spiritualitate românească şi suflată cu aurul sentimentului de omenie şi umanitate, avem obligaţia s'o pătrundem tot mai mult şi să creştem din puterea ei către perfecţiune. A refuza să ne punem faptele în armonie cu interesele societăţii este o scădere, pe care Legiunea n'o tolerează. A crede că putem fugi de răspundere, indiferent cum şi de unde apasă aceasta, înseamnă să fii sclavul unor pasiuni inferioare, al unor principii destructive, al unor impulsuri egoiste. Legiunea urmăreşte tocmai contrariul : fiecare să evolueze pe linia sentimentului de nobleţă al desinteresării, al respectului, al dreptăţii, al corectitudinii. *"Corect din toate punctele de vedere: în raport cu el, în raport cu lumea din afară, în raport cu organizaţia, în raport cu camarazii, în raport cu Ţara, in raport cu Dumnezeu"*. Noi trebue să purtăm pecetea de *"om corect"*. Şi totuşi, ca oameni, suntem supuşi greşelilor. S'au făcut multe; ni le-am iertat; ni s'a trecut cu vederea, în credinţa şi speranţa că vor fi avertismente, părere de rău şi experienţă. Sunt însă abateri grave care, **săvârşite în momente de turburare a minţii**, - aşa cum ţi s'a întâmplat -, cer să fie ispăşite prin pedeapsă. Iar dacă aceasta nu vine în mod normal, ea se profilează intr'o formă mai urâtă, mai degradantă, mai pustiitoare pentru suflete şi oamenii din jur, cari se trezesc ca dintr'un vis urât.

Astfel şi acum, Mişcarea Legionară îşi cere satisfacţie şi dreptul ei: prin ce mister, e greu de pătruns. Ea mirueşte pe credincioşi cu undelemnul credinţei,

şi când aceasta este adâncă, nu poate fi biruită de valurile furtunilor, care îi tălăzuesc puterea pe întinderea plină de nesiguranţă a oceanului nemărginit.

Dovezile care s'au produs şi câte au putut să ajungă până la mine sunt grăitoare. Judecata îmi aparţine şi te rog să-mi permiţi ca să ţi-o spun. Am înaintea mea de atâta vreme, **dosarul cu probleme de onoare**, cele câteva circulări din urmă şi scrisoarea din 10.XI.53, la care nu ţi-am răspuns îndată; şi poate e mai bine aşa, chiar dacă concluzia la care am fost ajuns nu s'a schimbat deloc. Judecând toate agitaţiile şi necazurile din Mişcare ţi-am scris pe la începutul lui Oct. 53, că iniţiativa întru rezolvarea lor îţi aparţine. Ea nu s'a produs, aşa cum mă aşteptam. Acum sunt nevoit să-mi spun eu cuvântul. Dosarul din Argentina a declanşat criza; aceasta **trebue soluţionată, după legile şi principiile legionare**. Ştiu că circulările care vin de la Şeful Mişcării sunt lumini biruitoare a întunerecului, îndrumări doctrinare, principii de viaţă eterne, sfaturi înţelepte, dispoziţii practice, - în general îndreptare pentru sufletul legionarului. Circulările Căpitanului le vedem ca nişte torţe aprinse în permanenţă pe drumul necunoscut al viitorului. Acestea vor rămâne pentru toate timpurile călăuza cea mai sigură pentru cei care s'au botezat în credinţa unui om nou. Ele ne supraveghiază acţiunile dacă le purtăm în sânul nostru cu adevărat şi ne consultăm la flacăra lor vie şi ocrotitoare în vreme de îndoială şi desnădejde. La ce concluzii să ajungă astăzi legionarii, citind circulara din 6 Sept. 1953? Ce să înţelegem prin modificarea de structură a Mişcării din străinătate, conţinută în circulara din 28 Oct. 1953? Cum s'o judecăm ultima - după cunoştinţa mea - cea de la 8 Noembrie 1953? În faţa lor am rămas înmărmurit şi revolta mea n'a fost mică. Eu nu le aprob!

Ţi-am amintit într'o scrisoare de un răspuns, ce ţi-l pregătisem, după ce am luat cunoştinţă de circulara cu tribunalul, dar văzând urmarea, am înţeles că vorbesc vântului să oprească furtuna. Fără să încerc o analiză mai amănunţită, ţi-o spun, Domnule Comandant, cu dureroasă sinceritate că circulările din urmă sunt produsul unei inspiraţii nenorocite, în momente de întunecare. Căci ele sunt goale de adevăr şi vor numai să acopere cu o seamă de cuvinte pătimaşe - unele şi drepte - o stare de mizerie, ce-a izbucnit la suprafaţă, după ce s'au pus în circulaţie - precum ştii - scrisorile cu chestiunea de onoare, pe care, în interesul Mişcării, trebuia s'o rezolvi de mult. Ai încercat să aplici violenţa faţă de nemulţumirile ce s'au întins peste tot, pentru ca acestea să fie justificate cu atât mai mult. Ori, eu am convingerea că Legiunea s'a născut ca o reacţiune împotriva răului, pentru apărarea libertăţii şi adevărului; deci nu este îngăduit să le înăbuşim cu piatra arbitrarului; ci dimpotrivă, avem obligaţia să continuăm a ne pune pieptul, ocrotindu-le. Aşa vom fi vrednici să vorbim de piepturile ciuruite de gloanţe ale elitei legionare. La o parte deci calomniile ce-şi merită numele. Tot dispreţul faţă de ele şi faţă de orice minciună, aruncate cu răutate şi viclenie, cu perfidie şi ticăloşie împotriva Mişcării şi Şefului ei. Dar şi încercarea de a astupa izvoarele de viaţă ale aceleia n'o admit, din orice parte ar porni această intenţie, fie c'ar veni chiar din partea Şefului însuşi într'o formă ce contrazice o stare de spirit, după cum e cazul în timpul din urmă. Datoria elementară a legionarului este să spună adevărul, în toată libertatea, cu toată cuviinţa, consideraţia şi sinceritatea; resping obrăzniciile şi exagerările. Dela acest lucru, de-a spune adevărul, nu ne poţi împiedica. Fiecare avem o răspundere şi toţi laolaltă purtăm destinul Mişcării, căreia ne-am închinat viaţa. De ca nu ne despărţim, orice soartă ne-ar fi dată.

După ani grei de activitate şi colaborare, câtă a fost, pozitivă, - uneori şi negativă, - după greşeli ce se iartă şi **păcate peste care nu se poate trece**, vreau să cunoşti atitudinea mea. Ea este a unui prieten, care te-a contrazis în multe rânduri, dar să ştii c'a fost mai corectă decât a celor ce ţi-au tolerat totul, îndoindu-şi spinarea în semn de supunere, - un obicei străin, pe care legionarul îl condamnă. În Mişcarea Legionară, ce-ai lăsat-o în voia întâmplării, interpretând cu toată bunăvoinţa textul circulării di 28 Oct. 1953, există adânci frământări şi mari desamăgiri; unele ce durează de mai mulţi ani, altele de dată mai recentă, întemeiate pe argumente ce nu pot fi puse la îndoială. Există o stare de spirit dăunătoare, dezolantă, mustrătoare, căreia trebue să i se pună capăt. În acest ceas de mare criză, ai găsit cu cale să comunici că schimbi structura Mişcării, îţi alegi un sector de acţiune, părăsind toate celelalte domenii de lucru. Dar iată, că nici asta nu se poate, n'ai dreptul să faci orice, căci eşti Comandant al Mişcării; pentrucă ea, Mişcarea, nu suportă abuzuri. Ea vrea să fii corect şi prezent şi s'o ajuţi în acest **grav moment, pentru care porţi mare vină. Sus, în jurul persoanei proprii, ai organizat cu calcul**, perseverenţă şi **scop o camarilă** ce lucrează într'un anumit spirit, **şi-ai creat artificial un mit peste şi împotriva Mişcării Legionare**, pentru ca acest cuplu nenorocit şi anormal să acţioneze arbitrar şi dispreţuitor de legi, aspiraţii şi curate intenţii legionare, iar jos ai lăsat o masă împrăştiată în toate părţile, abătută şi tolerantă, pe cât din credinţă şi disciplină, pe atât din răbdare şi ruşine, care se sbate desnădăjduită de-a cunoaşte adevărul şi rostul ei propriu. Nimeni nu ţi-a sărit în spate - precum îmi scrii -, dimpotrivă, altceva s'ar putea spune: prin ce-ai provocat, **ai adus Mişcării atâta rău, cât n'a putut să-l facă nimeni, în anii din urmă**. E o greşală să afirmi un asemenea lucru. Gândeşte-te bine şi raţionează că reacţiunea ce s'a pornit de pretutindeni e un semn de sănătate morală ce ne avertizează pe toţi să revenim la linia cea dreaptă şi creştină, Linia Căpitanului. De ea trebue să ţii socoteală. E ceasul suprem. Judecă-te mai întâi singur, mai ales dn poziţia care o ai; fii *"omul judecător în propria sa cauză, drept şi sever cu sine însuşi"*. Situaţia este aşa de gravă, încât eu, după o lungă meditare a acesteia, m'am hotărît să-ţi atrag atenţia că e momentul când trebue salvată Mişcarea, dacă vrem ca ca să mai aibă eficacitate şi valabilitate. **Mişcarea nu constă în voinţa unei singure persoane**, şeful ei,

care trebue să fie expresia stării de conştiinţă a comunităţii intregi, şi **nici forţa prietenilor, cari te ajută să rămâi incărcat cu greşeli şi păcat. Mişcarea este un mănunchi de valori spirituale**, este o stare de spirit, care anticipează o lume nouă, ieşită dintr'o prefacere lăuntrică a sufletului omenesc. *"Există o manifestare politică a Mişcării Legionare, şi o manifestare culturală, şi una socială şi alta morală"* cum spune Puiu Gârcineanu. Toate acestea, şi câte mai sunt, rămân unite intreolaltă printr'o mare taină, care pune in acţiune puterile latente ale legionarilor **la lumina zilei şi nu in subterană**, aşa cum vrei să procedezi, judecând după atitudinea din urmă. Mişcarea nu este şi n'a fost din capul locului **clandestină şi conspirativă. Aceste atribute i le-au dat duşmanii.** A fost nevoie de zbucium, de suferinţă şi de jertfă multă, ca să iasă de sub acuza incompatibila cu spiritul ce o animă. Deci nu inţeleg ca Mişcarea să-şi intrerupă activităţile prin suspendare sau regenerare; ci acestea trebuesc complectate şi amplificate in conformitate cu cerinţa timpului, eliminând orice impediment sau anormalitate.

De aceea imi ingădui ca in faţa dezastrului ce-l privim cu durere şi nelinişte să-ţi pun câteva intrebări: Ce măsuri ai luat pentru indreptarea situaţiei? Când şi unde ai convocat pe cei care răspund ca Mişcarea să nu alunece pe panta compromisurilor, a disperării şi a revoltei fireşti? Cine face parte din acel Consiliu, pe care-l consulţi la vreme de nevoe sau la grea incercare? În ce fel răspund legionarii care greşesc faţă de Mişcare **incepând cu Şeful ei?** Ce sancţiuni s'au aplicat celor vinovaţi – după judecarea fiecăruia –, care au contribuit la compromiterea şi degradarea ei; şi **cum ai inţeles să-ţi rezolvi vinovăţia proprie?**

Există o circulară a Căpitanului din anul 1935, sub titlul *"pedeapsa legionară"* in care se spune: *"... voesc prin aceasta să fac cunoscut tuturor legionarilor educaţia în sensul de a şti, atunci când greşesc sau se abat de la linia legionară, când primesc o pedeapsă; suntem cu toţii pierduţi atunci când inchidem ochii la greşelile legionarilor, pentru că ne sfărmăm linia de viaţă legionară, legile noastre, in virtutea cărora trăim ca legionari in lume. Vom scoate însă noi legionarii un alt om, pe care-l vom opune omului laş, omului vechi şi care zice: "răspund!"*

Răspunde deci, **Domnule Comandant,** in acest moment al istoriei legionare, te rog eu şi aşteaptă o lume intreagă : pentru ca să se indeplinească voia Căpitanului şi să se adeverească cuvântul lui; pentru ca să se menţină şi să se desăvârşească unirea; pentru ca să ne regăsim liniştea şi echilibrul inlăuntru, şi să câştigăm prestigiu în afară; ca să dispară vrajba din mijlocul nostru şi să ne întindem mâna frăţeşte ca pe vremuri; ca insinuarea şi intriga să nu fie arme de războire intre noi şi dincolo de marginea noastră; ca pizma, ambiţia deşartă şi viclenia politicianistă să nu ne mai deformeze sufletele; pentru ca virtutea cu deprinderea voinţei pentru bine, adevăr şi frumos să ne incălzească din nou inima şi să ne lumineze mintea cuprinzătoare de gânduri

mari şi desinteresate; pentru ca Legiunea să prospereze după normele etice de viaţă legionară, stabilite de Căpitan dintru inceput. Legiunea trebue să rămână farul luminos, văzut şi cunoscut de toţi, şi după care să se orienteze Neamul intreg, in marile cumpeni care il incearcă; dispariţia ei şi intunericul il vor toţi piraţii de ieri, de azi şi de mâine. Legiunea este şi rămâne Şcoală fără intrerupere, iar scopul acesteia este să formeze zi de zi un om nou pentru o Românie nouă. Această Şcoală trebue să funcţioneze in spiritul şi după invăţătura fundatorului şi'n cursul vremii să urmărească toate manifestările binelui şi vrăjmăşiile răului, adaptându-se situaţiei, fără să-şi strice legea sau să-şi renege misiunea, care sunt eterne. Această Şcoală, ce s'a născut din Nevoia neamului, stă permanent in serviciul lui; şi acei care il servesc sunt preoţii, care privesc invierea lui cu ochii, cu mintea, inima şi cunoştinţa invăţăturilor din trecut; căci ei ne-au arătat cu fapta şi cu cuvântul calea viitorului şi insemnătatea jertfei.

Ca incheiere a acestor puţine consideraţii, pentru acest moment greu, cred **că este nevoie să tragi consecinţele** situaţiei generale din Mişcarea Legionară, lăsând ca cei indicaţi de opinia răspunzătoare, să oprească **actuala stare in descompunere,** să structureze diformitatea prezentă, să avizeze asupra conducerii şi să procedeze la refacerea unităţii, – adică să restabilească ordinea normală. **Personal iţi mărturisesc cu multă mâhnire că nu te mai pot urma in condiţiile ce le-ai creat.** Mulţumesc pentru toată atenţia ce-ai avut-o prin ani faţă de mine. N'am fost străin şi n'am rămas indiferent la nici un fel de atitudine în raporturile dintre noi. Ţi-am dat tot respectul in calitatea de Comandant al Mişcării Legionare, ce ai deţinut-o. Te-am apărat de multe ori, şi când ai ştiut şi când n'ai ştiut, având conştiinţa că apăr Legiunea, dar acelaş lucru l-am simţit şi atunci când am refuzat s'o fac; cu atât mai mult astăzi, când pe calea ce-o urmez de un sfert de veac şi chiar mai inainte, continui să-mi port crucea mai departe in acelaş scop, cu acelaş obiectiv şi cu totul dezinteresat. Nu-mi reproşez nimic şi n'am nici o părere de rău pentru atitudinea mea din trecut şi prezent. Am conştiinţa impăcată că dorinţa de bine nu m'a părăsit niciodată. Mă rog lui Dumnezeu ca să nu mi-o incarce nici pe viitor cu mustrări chinuitoare, de-a nu fi prezent in serviciul Legiunii şi Neamului. Aşa am socotit să-mi păstrez raportul de subordonat ce l-am avut până in acest ceas dureros, când ţi-am spus ce am pe inimă. Cred că ne-am inţeles, pentru că legea după care mă conduc e să contribui până la sfârşitul zilelor mele la tăria şi inălţarea Mişcării Legionare, ceea ce consider că este insăşi raţiunea mea de a fi.

Trăiască Legiunea şi Căpitanul!

Vasile Iasinschi,

(Madrid, 18 Ian. 1954).

Lămuriri suplimentare.

În noembrie 1949, fiind la Stuttgart, ... primesc o scrisoare dela Nicolae Popa, care mi-a sosit la Madrid. Aici pentru prima dată aflu de păcatul săvârşit de H.S. care consta în pângărirea casei unui camarad, în timp ce acesta muncea noaptea, ca să câştige şi să hrănească pe cel adăpostit la el. Pe acea vreme acela era şeful Mişcării Legionare şi a continuat să rămână atâţia ani după consumarea unei fapte urâte.

În sufletul meu s'a făcut noapte neagră, gândindu-mă la tot ce va urma.

Prin scrisoare eram rugat să intervin pentru rezolvarea cazului.

Ajuns la Paris, in drum spre Madrid, m'am intâlnit cu L. Sturza, care plin de revoltă şi indignare mi-a povestit desamăgirea lui ... şi că datoria noastră, a lui şi a mea, este să intervenim pe lângă cel vinovat, ca să dea socoteală de ce făcuse şi să rezolve liniştea unui camarad batjocorit. Amândoi aveam această procură camaraderească şi prietenească. L. Sturza fiindu-i în plus unchiu. O lună am umblat ca un nebun să-l intâlnesc pe H.S. intre patru ochi şi să-i comunic un mandat ce-l aveam, pe baza căruia să discutăm şi apoi toţi trei să ne adunăm, ca să găsim soluţia. N'a fost posibil.

În penultima zi, inainte de plecarea mea, şi numai la cererea mea insistentă şi categorică făcută prin Creţu, a apărut pe un trotuar în amurg de seară - liber pentru câteva minute - să stea de vorbă cu mine.

Necăjit, indurerat, revoltat l-am întrebat pe un ton liniştit, corect şi blând, ce facem cu nenorocirea ce i s'a întâmplat şi când am putea să ne adunăm, să discutăm. (Pe mine mă chinuia Legiunea). Răspunsul n'a întârziat şi cred că era pregătit, deoarece ştia că am să-i pun această întrebare.

"Nu mă interesează".

Am mers alăturea câtva timp, 3-4 minute, şi nici o vorbă n'a mai scos. Şi-a luat rămas bun şi s'a intors la Creţu, care-l aştepta la o distanţă oarecare.

Am rămas în drum, uluit de atâta neruşinare, lipsă de onoare şi răspundere.

I-am comunicat a doua zi lui Sturza, care mai înainte, în repetate rânduri n'a reuşit să-l determine la repararea ruşinei ce-o făptuise.

Am aşteptat şi am fost de bună credinţă că remuşcări ulterioare îl vor îndemna să nu lase ca şef al Mişcării, să se ajungă la publicitatea cazului.

Dela Madrid am răspuns celor doi camarazi din Argentina rândurile ce sunt la dosar.

Mi-a scris Ovidiu Găină, care a încercat să nege, susţinând că fostul Comandant n'are nici un amestec. Acestuia i-am spus să nu se facă de râs când cel în cauză a recunoscut în faţa lui Sturza, aşa după cum rezultă din scrisoarea acestuia către ..., care este la dosar, după cum n'a negat nici în faţa mea.

Atât. Până astă vară n'am ştiut nimic. Nu m'am interesat; şi dacă mă gândeam uneori cu groază la cazul in sine, ideea, că s'a rezolvit, îmi uşura greutatea ce-mi apăsa pe suflet.

9 Februarie, 1954

ss. Vasile Iasinschi

P.S.: H.S. recunoaşte fapta comisă şi continuă să batjocorească Mişcarea.

HORIA SIMA

şi raporturile lui cu

MIŞCAREA LEGIONARĂ

documente

Bucureşti 1993
distribuţie gratuită
vinzarea interzisă